

שיחת השבוע

יש חדש

רשת קייטנות חב"ד

בתי חב"ד ברחבי הארץ פותחים את ההרשמה למחזור הראשון של קייטנות חב"ד. הקייטנות מיועדות לכל ילדי ישראל, תלמידי בתי ספר ממלכתיים וממלכתיים-דתיים כאחד. קייטנות חב"ד מעניקות לילדים שפע של חוויות לצד תכנים וערכים, ברוח חסידית עליזה ותוססת. פרטים והרשמה בבית חב"ד.

השלוחות מתכנסות

יותר משלוש מאות שלוחות חב"ד ברחבי הארץ מתכנסות השבת במלון באלי בטבריה, לשבת מאחדת ומחממת. השלוחות, שיצאו עם בעליהן להפעיל את בתי חב"ד ברחבי הארץ, יקיימו במהלך השבת התוועדות וסדנאות בעניינים הקשורים לעבודתן המיוחדת בהפצת התורה והחסידות בקרב ציבור הנשים בארץ. את הכינוס מארגן אגף הסניפים בצעירי אגודת חב"ד, כחלק מפעולותיו להעצמת תחושת האחדות בקרב השלוחים ובני משפחותיהם.

שבת אספקלריה

ארגון אשנב לחב"ד מארגן שבת מיוחדת בכפר חב"ד לקהל צעיר, בשבת הבאה, פרשת בעלזות, י"ט בסיוון (6.6.15). הרצאות, התוועדות, סעודות שבת בצוותא והרבה שמחה. אורח השבת - הרב מיכאל טייב. טל' 052-6565190.

זמני השבוע

ניווט	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
8:00	8:42	7:49	7:39
9:08	9:52	8:45	8:41

פרקי אבות: פרק א

322 בתי חב"ד מוקד חב"ד
לשירותכם *3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר חב"ד 6084000
טל' 729-72-2770100 • פקס 729-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il

הפקה והפצה: המרכז לעזרי שליוחות
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

לחזור להיות עם הספר

מצער שבדורות האחרונים אבדה לחלקים רבים בעם הגישה הטבעית אל התורה. בשנים האחרונות חל שינוי לטובה וצריך לחזור

לימוד תורה כ'מנת מזון' יום יומית. כורח חיוני (צילום: בניצי ששון)

העם את הקשר הבלתי-אמצעי אל התורה. בראש ובראשונה נדרש שכל המבינים את חשיבותה של התורה יקפידו על 'מנת מזון' יום-יומית של תורה. רבים עסוקים כל-כך בעבודה ובמטלות הבית עד שלימוד התורה נדחק הצידה, וכמעט אין הם פותחים ספר.

את זה חייבים לשנות. שיעור תורה קבוע הוא כורח חיוני. הרבי מליובאוויטש יעץ לראות בשעה של שיעורי התורה כאילו זו שבת. הלוא בשבת, גם אם הטלפון יצלצל שוב ושוב, איש לא יענה. כך צריך להרגיש בשעה הקבועה ללימוד התורה. אין טלפונים, אין מסרונים, אין אימיילים, אין הפרעות.

חיזוק המחוייבות

לא די בלימוד עצמי. צריך גם לעשות להחדרת לימוד התורה לכל שכבות העם. חייבים להעביר את המסר שהתורה שייכת לכולנו ושחובתנו של כל יהודי לדעת את פרשת השבוע ולהכיר מושגי יסוד בתורת ישראל.

בשנים האחרונות חל באמת שינוי לטובה. שיעורי תורה נעשו חלק מרכזי בנוף הארץ. כיום אין עיר שאין בה מאות שיעורי תורה בכל שבוע, בכל מקצועות היהדות, לנשים ולגברים, למתחילים ולמתקדמים.

זה הזמן לחזק את המחוייבות ללימוד התורה. לחזור ולהיות 'עם הספר' באמת.

יום ראשון השבוע חגגנו את חג השבועות, חג מתן תורה. כדי שנתניה תהיה שלמה דרושה גם קבלה - קבלת התורה. כאן נדרשת פעולה מצידנו, שתבטא את נכונותנו לקבל את התורה.

אנו עומדים ב'ימי התשלומים' של חג השבועות, שבהם אפשר להשלים כל מה שאולי החמצנו בחג עצמו. לכן זה הזמן לדון במעמדה של התורה בחיי כל אחד ואחת מאיתנו.

מאז ומעולם כונה עם ישראל 'עם הספר'. יהודים חשו קרבה טבעית לעולם הספר והלימוד. בכל קהילה ועדה, בכל הדורות, מראה טבעי היה להיכנס בערב לבית המדרש ולמצוא שם את בעלי המלאכה, הסוחרים ומכובדי העיר, יושבים ולומדים. זה גמרא, זה משנה, זה חומש, זה שולחן ערוך, ומי שאינו יודע ללמוד - קורא תהילים.

הזיקה הטבעית הזאת אל התורה היא שעשתה אותנו ל'עם הספר'. האיש הפשוט מן הרחוב ידע על-פה פסוקים, מאמרי חז"ל, מדרשים. שיחת החולין שלו הייתה רוויה מטבעות לשון מן המקורות, וממילא הייתה עשירה וערכית.

אווירה זו חינכה את הדור הצעיר לאהוב ספרים ולרצות ללמוד, וכך נבדל העם היהודי מהעמים שסביבם חי, ורמתו הרוחנית הייתה גבוהה מהם בכמה דרגות. התורה ולימודה העניקו לעם ישראל את טעם החיים, בבחינת 'כי הם חיינו'.

שפה רדודה

לכן מצער שבדורות האחרונים אבדה לחלקים רבים בעם הגישה הטבעית הזאת אל הספר. הקשיבו לשפה שבה מדברים כיום ותשמעו שפה שטוחה, רדודה, נטולת פתגמים ורקע מן המקורות. בעקבות זאת גם יודעי ספר נמנעים מלהשמיע פסוק או פתגם, כי רבים הסיכויים שהשומעים לא יבינו את משמעותו.

מוטלת על כולנו החובה להחזיר לכל שכבות

רמזים בשמות הנשיאים

לרמתו. לכן יש בתורה עניין של מתנה, שאדם מקבל דבר שלמעלה מיגיעתו. בחינת ה'מתנה' נרמזת בשמו של נשיא שבט יששכר, נתנאל – נתן איל'.

עושר וענווה

נוסף על גבורה וחכמה נדרש האדם להיות עשיר ועניו. עושר רומז לנדבנות, ועניין זה מצוי בשם עמינדב ('עמי נדב'). הנדבה היא שלב מקדים לעבודת התפילה, המסתתרת בשם השבט – יהודה, על שם "אודה את השם". לכן קודם התפילה יש לתת צדקה.

השם צוער, מלשון מְצַעֵר, רומז להקטנה עצמית, ענווה. הענווה היא שלב מקדים ללימוד התורה, שהיה נחלתו של שבט יששכר. רק מי שמבטל את ישותו לפני נותן התורה, בבחינת "ונפשי כעפר לכול תהיה", זוכה ל"פתח ליבי בתורתך". נמצא שכל ארבעת התנאים להשראת השכינה, באמצעות התורה והתפילה, נרמזו בשמותיהם של נשיאי שני השבטים – נחשון ונתנאל.

(רשימות חוברת קט, עמ' 402)

חכמים. לכן הם היחידים ששמותיהם קודמים לשמות שבטיהם.

תכונותיהם של שני הנשיאים האלה היו נחוצות להשראת השכינה. הגמרא אומרת: "אין הקב"ה משרה שכינתו אלא על גיבור ועשיר וחכם ועניו". תנאים אלו נלמדים ממשו רבנו, שהיה גיבור ועשיר וחכם ועניו, בגשמיות וברוחניות. התכונות האלה השתקפו במיוחד אצל נחשון ונתנאל.

גבורה וחכמה

'גיבור' ברוחניות הוא אדם שמצליח לכבוש את יצרו. שיא הגבורה הוא מסירות נפש. כאשר אדם מוכן למסור את נפשו על קדושת השם, זו גבורה שאין למעלה ממנה. נחשון בן עמינדב מסר את נפשו וקפץ ראשון לים סוף, ועל שם הקפיצה הזאת הוא נקרא נחשון – "שקפץ לנחשול שבים".

'חכם' – הכוונה לחכמת התורה, שנקראת מתנה, כדברי חז"ל: "וממדבר מתנה". אם האדם ילמד תורה על-פי יכולותיו, לא יוכל להשיג מעבר

פרשתנו מספרת על חנוכת המשכן בתום בנייתו. המשכן היה מקום השראת השכינה בעולם, ובמקביל נדרש כל יהודי לבנות משכן לה' גם בליבו, על-פי הציווי: "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנִתִּי בְּתוֹכְכֶם" – בתוך כל אחד ואחד. השראת השכינה בנפש דורשת התעלות של כל כוחותיו הנפשיים של האדם.

כדי להצליח בעבודה זו נעזרו בני ישראל בנשיאי השבטים, שפרשתנו מתארת את הקרבנות שנדבו לחנוכת המשכן. בהיותם המנהיגים הרוחניים של כל שבט, העניקו הנשיאים את הכוח לאנשי השבט להצליח בעבודה הרוחנית של בניית המשכן הפרטי.

תכונות הכרחיות

הנשיאים הראשונים שהקריבו את קרבנותיהם היו נחשון בן עמינדב, נשיא יהודה, ונתנאל בן צוער, נשיא יששכר. שניהם היו מלכים: נחשון מלך לשבטים, כדברי המדרש: "מי שהמליכני על הים, אעשהו מלך על ישראל"; ונתנאל "מלך בתורה", שכן בני שבטו, יששכר, היו תלמידי

אמרת השבוע

ידיעת המזימה

כאשר האמרי חיים' מוויז'ניץ בנה את שיכון ויז'ניץ בבני ברק נקלע למחסור בכסף ועצר את הבנייה. אחד ממקורביו הציע כי ייקח הלוואה להשלמת הבנייה. השיב הרבי:

"היצר יודע איך להפיל בני אדם ברשתו. לבנם של קדושים הוא בא בהצעה להנציח את זכרם על-ידי הקמת בניינים. וכסף מניין? כאן הוא מציע לקחת הלוואות. אך ברגע שהאדם לוקח הלוואות, שוב אין הוא אותו אדם. אין ראשו פנוי ללמוד, אין ראשו פנוי להתפלל. יומו ולילותיו סובבים סביב הכסף. הוא כבר בידי היצר".

וסיים הצדיק: "אני יודע את מזימת היצר. לכן כשיש לי כסף – אני בונה; אין לי כסף – איני בונה".

פתגם חסידי

"לימוד תורה בכל יום ויום נוגע בנפש ממש, בנפש הלומד ובנפשות בני ביתו. הלימוד יוצר בבית אוויר של תורה ויראת שמים" (היום יום)

קרבנות הנשיאים | מאת הרב אליעזר ברוד

מן המעיין

יגעתי ומצאתי – אל תאמין".

(רבי מנחם-מנדל מקוקצק)

כתר המלכות

"ויהי המקריב ביום הראשון... נחשון בן עמינדב למטה יהודה" (במדבר ז, יד). "ביום הראשון" בגימטרייה 'כתר' (620). ביום הזה הקריב שבט יהודה, שכתר המלכות ניתן לו.

(אור התורה)

המשכה מהשורש

מדוע נכפלו פרטי קרבנות הנשיאים בכל נשיא ונשיא? אלא כל נשיא הקריב את קרבנו בדרך המתאימה לשורש שבטו למעלה. כך המשיך משורש זה ביטול וקבלת עול בכל אנשי שבטו. לכן נכתבו פרטי הקרבן של כל נשיא, כי כל אחד ואחד מהם המשיך המשכה אחרת.

(לקוטי תורה)

לכלול עם הציבור

"קערות כסף שתיים עשרה" (במדבר ז, פד). מפרש רש"י: "הם הם שהתנדבו ולא אירע בהם פסול". העובדה שלא אירע פסול בקרבנות הנשיאים נרמזת בפסוק זה דווקא, שבו נכללים יחד קרבנותיהם של כל הנשיאים. וכך בתפילה, שהיא במקום הקרבנות, אדם חייב לכלול עצמו עם הציבור, ואז מובטח לו שלא יאירע פסול בתפילתו, שכן אין הקב"ה מואס בתפילת רבים.

(הרבי מליובאוויטש)

קידש והקריב

"ויהי המקריב ביום הראשון נחשון בן עמינדב" (במדבר ז, יב). למה נקרא שמו נחשון? על שירד תחילה לנחשול שבים. אמר רבי שמעון ברי יוחאי: אמר הקב"ה למשה, מי שקידש את שמי, רק הוא יקריב תחילה.

(במדבר רבה)

כיפה אחת

"כף אחת עשרה זהב" (במדבר ז, יד). "כף אחת" – מלשון כפיפה והרמה. כניעה אחת של יהודי שווה "עשרה זהב".

(רבי בונם מפשיסחה)

כולם שווים

"זאת חנוכת המזבח ביום המשח אותו" (במדבר ז, פד). וכי ביום שנמשח נעשתה חנוכת המזבח כולה, והלוא עד מלאות שנים-עשר יום לא נגמרה חנוכת המזבח? אלא בא הכתוב ללמדך שכל השבטים שווים וחביבים כולם לפני הקב"ה, שהעלה עליהם הכתוב כאילו ביום ראשון הקריבו כולם.

(במדבר רבה)

עמל ויגיעה

"כי עבודת הקודש עליהם בכתף יִשְׂאוּ" (במדבר ז, ט). "בכתף יִשְׂאוּ" – בעבודת הקודש נדרש עמל רב. אין הדבר בא בהיסח הדעת ובלי יגיעה. "לא

האישה לא ויתרה

האישה נקשה בהססנות על הדלת, וכשזו נפתחה, פסעה פנימה בחשש. "יש לי בעבורכם מכתב מרבי יחזקאל" שרגא משינאוהו", אמרה בקול רועד.

רבי פינחס צימטבוים, חבר בית הדין של גרויסורדיין (אן־אדֶיה) שברומניה, זינק ממקומו למשמע הדברים. רטט של התרגשות עבר בו. מכתב ממורו ורבו הקדוש! בדחילו ורחימו נטל את האיגרת ופתחה.

כשהחל לקרוא, עלתה עננה על פניו. "בהיות שבעלה של האישה הזאת עזב אותה כבר יותר מעשר שנים והשאירה עגונה", כתב רבי יחזקאל, "על כן הנני מבקש לעזור לה למצוא את בעלה להתירה מכבלי עיגונה".

"כיצד אני יכול לסייע?", תהה רבי פינחס בקול. "ומדוע החלטת לבוא לכאן דווקא?".

"לא ביקשתי כלל לבוא לכאן", ענתה העגונה. "חיליתי את פניו של הצדיק, בכיתי והתחננתי לפניו שיושיע אותי, ולבסוף הורה לי לבוא לכאן, אליכם, בלי הסבר".

הדיין התעטף בשתיקה. "אין לי פתרון להוראה הבלתי־מובנת של הצדיק", אמר לבסוף. "בינתיים השתכני באכסניית הקהילה, ונעשה כמיטב יכולתנו".

האישה הודתה לו נרגשות, וכשפנתה לדרכה, יצא הדיין אף הוא מביתו ושם פעמיו לעבר בית אב בית הדין, רבי משה־הירש פוקס. הוא שיתף את עמיתו באיגרת המסתורית, ורבי משה, אף שלא היה חסיד שינאוהו, הכיר בגדולתו של הצדיק והתייחס למכתבו בכובד ראש.

ראשית, כינס רבי משה את גבאי בתי הכנסת וחקרם אם הבעל המעגן שוהה באחד מהם. התשובה הייתה שלילית. כשלא נמצא קצה חוט בקהילה, פנה אל משרת הגבולות והללו בדקו ברשימותיהם אם נכנס למדינה אדם ששמו כשמו של הבעל. גם אלו השיבו את פניו ריקם.

דייני בית הדין לא אמרו נואש. הם פעלו כחוקרים מיומנים, והחלו לבלוש ולחפש בכל העיר אחרי הבעל האבוד. שבועות ארוכים של חיפושים העלו חרס. בכל בוקר נאלצו הדיינים להשיב לאישה העגונה כי טרם אותר בעלה.

יום אחד פנה רבי משה אל רבי פינחס ואמר לו: "שמענא, הלא עשינו כל

בעמדתה, והחליט לכתוב דברים כהווייתם למורו ורבו. פירט את המאמצים הרבים שהושקעו ואת הכישלונות שנחלו.

לא חלפו יומיים, והנה שליח בהול דופק על דלת לשכתו של רבי פינחס. "גש מהר לביתך", אמר השליח. רבי פינחס יצא בעקבותיו, ובהגיעו לביתו הבחין בהתקלות נרגשת – שוטר אוחז בידו של גבר יהודי, ולצידם העגונה. רבי משה־הירש, שכבר נכח במקום, פנה אל רבי פינחס וקרא: "זה הבעל!".

כעת נפנו הכול לשמוע את סיפורו של הבעל המעגן. מזלו מעולם לא האיר לו פנים. כדי למצוא טרף לביתו נהג לנדוד בין הערים ולתור אחר עבודות מזדמנות. הוא הגיע לבוקרסט, בירת רומניה, וגם בה התקשה להשיג פרנסה.

אוזלת ידו, שהייתה פרי אופיו ה'בטלני', גרמה לו להזניח את משפחתו ואף לא להודיע לאשתו היכן הוא ומה מעשיו. בעקבות זאת סברה שהחליט לברוח ולהשאירה עגונה.

ביום שבו הגיעה האישה לגרויסורדיין החליט בעלה לחפש את ההצלחה בהונגריה. כסף לנסיעה לא היה באמתחתו, ולכן נאלץ להתקדם בנסיעות קצרות ברכבת. בכל תחנה ירד וקיבץ נדבות כדי לממן את המשך הנסיעה.

בדרכו הגיע לגרויסורדיין. הוא שמע שבעיר יש ריכוז יהודי גדול וקיווה שיצליח לקבץ סכום נאה להמשך דרכו. באורח פלא שם את פעמיו לעבר האכסניה שבה התארחה אשתו...

כשזו הבחינה בו, חששה שיימלט ממנה אם יבחין בה, ולכן יצאה מבעד הדלת האחורית והזמינה שוטר שיעצור אותו. השוטר עצר את האיש, בעוד האישה צועקת כי זה בעלה, שנטש אותה לאנחות.

"מבינים אתם?", קרא רבי משה בהתרגשות באוזניו של רבי פינחס, "הלאו האישה תכנן לנסוע למדינה אחרת, ורק הצדיק, ברוח קודשו, ידע שיחנה בגרויסורדיין וייקלע לאכסניה שבה תשהה רעייתו".

הסיפור התפרסם חיש מהר והגיע לאוזניו של הצדיק משינאוהו בעצמו. "נו", החווה בידו בביטול, "אצלכם החסידים הכול נחשב 'מופת', אולם אין זה נכון. בסך הכול סברתי שהואיל וגרויסורדיין היא עיר גדולה, סביר להניח שהבעל שוהה שם. אין כאן שום 'מופת'..."

(על־פי 'מפי ספרים וסופרים')

לביתה. אך העגונה סירבה בתוקף לקבל את הדברים. "בשום אופן לא", קראה במר נפשה. "לא אלך מכאן, אלא אם כן יורה זאת הצדיק משינאוהו. בפקודתו באתי לכאן, ורק בפקודתו אלך".

ראה רבי פינחס כי היא מתבצרת

שביכולתנו כדי לאתר את האיש ולא מצאנו רמז כלשהו עליו. לדעתי אין מנוס מלהודיע לאישה כי המאמצים כשלו, ולשלחה בחזרה לביתה".

רבי פינחס הסכים לדברים, אף כי לא בלב קל. הוא שיתף את האישה במסקנה המצערת, והמליץ לה לשוב

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

למעלה מן הדעת

הגמרא (סוטה גא), אומרת: "אין אדם עובר עברה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות". אילו היה השכל הישר שולט באדם, היה מבין שהחטא אינו דבר טוב והיה נמנע מלעשותו. הוא חוטא מפני שברגע זה נכנסה בו רוח שטות, המעוותת את עיניו ומשבשת את מחשבתו.

אולם ספרי החסידות מדברים על מעלתה של 'שטות' דווקא. ההתנהגות האידיאלית והראויה לחיקוי אינה השקולה וההגיונית, אלא דווקא זו שאינה צמודה כל־כך לשכל ולדעת, והיא המכונה 'שטות דקדושה'.

שטות דקדושה

הגמרא (כתובות זיא), מספרת על רב שמואל בר רב יצחק, שהיה נוטל שלושה ענפי הדסים ורוקד עמם לפני הכלה. אפשר לשער שמראהו של האמורא המפורסם והזקן, הרוקד כנער לפני הכלה ובידו שלושה ענפי הדסים, נראה משונה. ואמנם רב זירא, מגדולי האמוראים, התבטא כי רב שמואל "מבייש אותנו" (ומפרש רש"י: "שמזלזל בכבוד תלמידי חכמים ונוהג קלות ראש בעצמו"). אך כשנפטר רב שמואל הפריד עמוד של אש בינו ובין שאר העם, דבר שהעיד על היותו יחיד בדורו. הודה רב זירא ואמר: "הועילה לו שטותו לסבא" (וכפירוש רש"י: "שהיה מתנהג כשוטה").

זו דוגמה להתנהגות בלתי־הגיונית, שהיא למעלה מהשכל ומההיגיון. אמנם היא מכונה 'שטות', מכיוון שאין היא עולה בקנה אחד עם השכל והדעת, אבל זו 'שטות דקדושה', או 'שטות' שהיא למעלה מן הדעת (להבדיל מן השטות הרגילה, שהיא למטה מן הדעת).

תורת החסידות מדברת על מעלתה של 'שטות דקדושה'. אין הדבר נובע מאי־הכרה במעלותיו של השכל. להפך, דווקא הבנת מעלותיו של השכל חושפת גם את מגבלותיו ואת הדברים שאין בכוחו להשיג. ה'שטות דקדושה' היא ביטוי לאותם דברים שמעל לשכל.

בהיסח הדעת

כאשר התנהגותו ומעשיו של אדם הם על־פי השכל בלבד, עדיין הוא כפוף למגבלותיו של העולם. אין בכוחו להיות כלי ראוי להשראת הקדושה האלוקית העליונה, שלמעלה מן השכל האנושי וממושגי ההיגיון בכלל. את הקב"ה אי־אפשר לתפוס באמצעות השכל, והדרך לקבל את השראת אורו היא על־ידי התעלות מעל לשכל ומעל לדעת. זו ה'שטות דקדושה'.

קשה להסביר מתי ואיך צריך להתנהג בדרך של 'שטות דקדושה'. אי־אפשר להסביר בהיגיון מתי ואיך צריך להתנהג בלי היגיון. אדם שהתקשרותו לקב"ה ולענייני התורה והמצוות חזקה כל־כך עד שהיא למעלה מהשכל, כבר יודע מתי עליו להתעלות ולדלג מעל המוסכמות ומעל כללי ההיגיון.

אפשר ללמוד על ה'שטות דקדושה' מן השטות הרגילה דווקא. המוני בני־אדם חיים על־פי כללים שאין מאחוריהם שום היגיון. אלה מוסכמות חברתיות, נימוסים שונים וכו', שרבים משועבדים אליהם בתחושה שאי־אפשר אחרת. לפחות באותה מידה צריך אדם שתהיה לו היכולת להתעלות ל'שטות דקדושה': לעשות דברים 'לא מקובלים', שאינם עולים בקנה אחד עם העולם המסודר והמיושב – כאשר יש בכך צורך לעבודת ה'. לא מקובל? לא הגיוני? אז לא. אם מותר לנהוג בשטות ה'מקובלת', מותר ואף חובה לנהוג ב'שטות דקדושה', שהיא המתקנת ומהפכת לטוב את השטות הרגילה של העולם (ראה 'באתי לגני' תש"ו ועוד).

ה'שטות דקדושה' נחוצה במיוחד לצורך זירוז הגאולה, שאף היא התגלות שלמעלה מן הדעת, כמאמר חז"ל שמישיח בא 'בהיסח הדעת'.

החלטה שהולידה אוסף תהילים

והפנו אותי לספרי תהילים עתיקים, ובמקביל איתרתי בעצמי ספרי תהילים מיוחדים."

תהילים בערבית ובהודית

באוסף הגדול ספרים גדולים וקטנים, אפילו זעירים, עם פירושים מגוונים, בכל השפות ומכל התקופות. "יש ספרים שנכתבו בהודית, בערבית, בפרסית ועוד", הוא מתאר. "אני נהנה ללמוד בפירוש של הרב גרשטנקורן, ראש העיר הראשון לבני-ברק, ושל יהודי מתל-אביב, ישראל סחרוב שמו".

יש ספר האהוב עליך במיוחד? שאלנו. "תמיד שואלים אותי את השאלה הזאת", הוא מחייך, "ואני משיב ש'כולם היו בניי'... אני מחובר לכל ספרי התהילים שברשותי. החלום שלי הוא שיפתחו 'כולל תהילים' ללימוד הספר".

תגלית מצמררת

מאחורי ספרי התהילים מסתתרים לפעמים סיפורים אנושיים מרגשים. "לפני כמה שנים העניק לי חבר מאירופה ספר תהילים מיוחד. זה ספר שהודפס בשנת רפ"ב (1552 - 30 שנה אחרי גירוש ספרד) והיה עד לאחרונה בכנסייה. היהודי שהחזיק בספר, בימים ההם, קרע את הדף הראשון והשלים את השער ואת פרק א' וב' - בכתב ידו.

התלבטות לא קלה הייתה לירם חניאל (60) בערב חג השבועות. הוא סקר את מדפי הספרייה הענקית, שבהם מוצבים יותר מאלפיים ספרי תהילים, והתלבט איזה מהם לקחת איתו לבית הכנסת בחג השבועות. "בסוף בחרתי בתהילים דפוס אמסטרדם משנת תקע"ו", הוא אומר.

חניאל, המשמש שופט צבאי במילואים, מחזיק ככל הנראה באוסף הגדול ביותר בעולם של ספרי תהילים. אך אין הוא אספן קלסי, השומר את הפריטים לצורך תצוגה בלבד. בכל יום הוא נוהג לומר תהילים, כל פעם בספר אחר שהוא מוציא מהאוסף הענק.

קניין תהילים

הרעיון נולד ברגע של התעוררות בהלוויה של יהודי מהיישוב אלקנה, שבו הוא מתגורר. "בהלוויה ספדו לאיש וסיפרו שבכל שבוע נהג לסיים את ספר התהילים", מספר חניאל. "באותו רגע קיבלתי עליי לעשות כן. מאז חלפו עשרים שנה, ואני מתמיד לסיים בכל שבוע את ספר התהילים.

"בעקבות קריאת התהילים הרצופה התבלה הספר שקניתי, והלכתי לקנות ספר חדש. התחלתי להתעניין בספרי תהילים ישנים, והאוסף גדל הלך. חברים שמעו על התחביב

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי, עומר

פנים אל פנים

שאלה: כיצד צריך הציבור לעמוד בשעת ברכת הכוהנים?

תשובה: הכוהנים מברכים כשפניהם מול פני העם, וחשוב שפני הציבור יהיו מול פני הכוהנים (וגם לא יביטו הציבור או הכוהנים אנה ואנה), שנאמר (במדבר ו, כג): "אמור להם" - כאדם האומר לחברו, שמדבר עמו פנים אל פנים.

גם העומדים בצידי הכוהנים נכללים בברכה, שכן "אפילו מחיצה של ברזל אינה מפסקת בין ישראל לאביהם שבשמים", רק שיפנו את פניהם כלפי הכוהנים.

אם אין מקום בתוך בית הכנסת ואנשים עומדים בחוץ, לא יעמדו מאחורי כותל המזרח, שאז אינם ככלל הברכה, אלא יעמדו בצד מערב, שהוא מול

הכוהנים, או בצידי בית הכנסת ויפנו את פניהם כלפי הכוהנים.

העם שבשדות, הטרודים במלאכתם ואינם יכולים לבוא לבית הכנסת, נכללים בברכה, אפילו אם מקומם מאחורי הכוהנים. אבל כל מי שנמצא בעיר ויכול להגיע לבית הכנסת ואינו בא, מראה בעצמו שאין הברכה חשובה בעיניו.

מי שמקומו ב'מזרח' בית הכנסת, מאחורי הכוהנים, עליו ללכת לאחור, כדי שיהיה מול הכוהנים (ויש שלימדו זכות, שהואיל וארון הקודש מחובר לכותל, נחשב כאילו הכוהנים עומדים סמוך לכותל וכאילו אותם אנשים עומדים בצידי הכוהנים ממש, ורק יפנו את פניהם כלפי הכוהנים. אבל אנשי מעשה מתרחקים מהכותל ועומדים מול הכוהנים ממש).

מקורות: סוטה לחא, רמב"ם הל' תפילה פ"ד ה"א וה"ז. טור ושו"ע או"ח סי' קכח ס"ג ונו"כ. שו"ע אדה"ז שם ס"ג, ג' לז.

אלפיים ספרי תהילים. חניאל והאוסף

"מדוע עשה זאת? כשקראתי את פרק א בכתב היד קיבלתי את התשובה: את הפסוק הראשון שינה ל'ובדרך חטאים לא שמד'... היהודי רצה להעיד על עצמו שלא השתמד".

חניאל מתרגש לראות יהודים קוראים תהילים, גם מי שאינם נראים שומרי תורה ומצוות. "מובא ש'כל מה שאמר דוד בספרו, נכגדו וכנגד כל ישראל אמרו, וכנגד כל העינים אמרו'. רואים זאת ברגעי צרה לא עלינו, שיהודים פותחים את ספר התהילים ומבקשים את כל בקשותיהם".

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח

על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

רוצים לדעת מה יהיה?

הספר שמסביר בלשון בהירה את חשיבות האמונה בביאת המשיח, מהי הגאולה, מה יעשה המשיח, כיצד יתגלה, ומה יקרה באחרית הימים 368 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-718-6041020

יש מה לספר!

כך ראשון בסדרה המכנסת את הסיפורים האהובים שפורטמו ב'שיחת השבוע' 63 סיפורים מופלאים על צדיקי ישראל מכל החוגים

עריכה חדשה | עיצוב מרהיב | 320 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-718-6041020